

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 88

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3. tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, četrtek 18. aprila 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Norveška presekana na dvoje

Nemške čete so zasedle železnico iz Trondhjema do švedske meje — Dovoz novih nemških čet na Norveško — Operacije pri Narviku — Angleški listi napovedujejo dolgo in naporno vojno za posest Norveške

STOCKHOLM, 18. aprila. United Press. NEMCEM SE JE POSREČILO PREPELJATI VLAK S ČETAMI VSE OD TRONDHJEMA DO MUZIESA. KI JE ODDALJEN SAMO TRI MILJE OD ŠVEDSKE MEJE. NORVEŠKIM ŽELEZNIČARJEM VZDOLŽ PROGE JE BILO IZDANO POROČILO, DA PRIHAJA VLAK Z NORVEŠKIMI ČETAMI. NEMCI SO ZASEDLI VZDOLŽ PROGE VSE STRATEŠKO IN PROMETNO VAŽNE OBJEKTE. S TEM JE NORVEŠKA PRESEKANA NA DVA DELA.

BERLIN, 18. aprila. DNB. TEKOM VČERAJSNJEGA DNEVA JE BILO IZKRCANIH NA JUŽNEM NORVEŠKEM VEČ MOTORIZIRANIH ODDELKOV NEMŠKE VOJSKE, KI SO BILI TAKOJ POSLANI KOT OKREPITEV NA POMOČ VOJSKI, KI OPERIRA NA PODROČJU OKOLI OSLA.

Nemška „Churchillova črta“ pri Trondhjemu

AMSTERDAM, 18. aprila. Stefani. Po-
sebnj dopisnik agencije javlja, da so za-
čeli Nemci v oblasti Trondhjema graditi
obrambno črto, ki so jo ironično nazvali
»Churchillova črta«. Z njo naj bi zaprli
dostop do srednje in južne Norveške. —
Istčasno nemške čete naglo zasedajo
notranjost dežele. Železniške postaje pa-
dajo druga za drugo v nemške roke. —

Kljub minam v Skageraku so vrgli Nem-
ci nove močne čete na Norveško, kjer ra-
čunajo, da je že 60.000 Nemcev.

BERLIN, 18. aprila. DNB. Po poročilih
s severa je bil izvršen včeraj srdit le-
talski napad na angleške bojne enote se-
vernozahodno od norveške obale. Neka
angleška bojna ladja je bila zadeta s to-
žko bombo.

Stik med norveško in zavezniško vojsko

ŠVEDSKO-NORVEŠKA MEJA, 18.
aprila. United Press. Po zadnjih vesteh
iz Narvika se tam še vedno bližejo boji
za posest med angleškimi in nemškimi
četami. Kakor poročajo, so se Angleži
utrli v spodnjem mestu, dočim so se
Nemci razvrstili vzdolž železniške proge,
ki vodi proti Bergenu. Toda angleške
bojne ladje morejo s svojimi topovi ob-
streljevati ves del te proge. Dalje poro-
čajo, da znaša število nemških čet, ki se
še drže zahodno od Narvika, 2500 mož.
Kakor poroča uradno norveško poročilo,

so zavezniške čete že dosegle stik z nor-
veškimi četami. Glavni poveljnik norveš-
kih čet general Oto Ruge je izdal pove-
lje, v katerem pravi: »Anglija in Fran-
cija stopata v boj. Angleške čete so tu.
Moramo vzdržati, dokler nam ne prispe
zadostna pomoč.«

LONDON, 18. apr. Havas. Mornarji
norveške in danske trgovinske mornari-
ce so stopili v službo zaveznikov in so-
delujejo v akcijah na morju skupaj z njimi.

Angleški listi svare pred optimizmom

LONDON, 18. aprila. Reuter. Angleški
listi slave zavezniške operacije na se-
veru, svare pa javnost pred prevelikim
optimizmom, kajti naglo odločitve na
Norveškem ni mogoče pričakovati. »Dai-
ly Telegraph« piše: »Naš uspehi letalski
napad na Stavanger je razbil zablodo
Nemcev, ki so mislili, da je nemško le-
talstvo tako močno, da lahko prepreči
vsak angleški letalski napad. Pri vsem
tem pa vendar ni mogoče pričakovati,
da bo vojna na Norveškem kratka. Brez-
pogojno je potrebno, da pokažemo mno-
go vztrajnosti, odpornosti in neomajne-
ga zaupanja. Zmaga je zagotovljena, to-
da terjala bo še veliko naporov in žrtev.«

»News Chronicle« pravi, da je izkrcava-
nje zavezniške vojske na Norveškem do-
kaz, da bo to področje postalo kmalu va-
žno bojišče. To bojišče bo stalno potre-
bovalo dotok novih čet. Kadar koli bodo
Nemci poslali na Norveško nove čete, bo-
do morali zavezniki poslati tja še večje
nove sile. Zaradi tega je napočil čas, ko
je treba nujno poklicati pod orožje nove
vojaške obveznike. »Daily Express« pa
pripominja, da ni treba pričakovati na
Norveškem kakih naglih in lahkih uspe-
hov. Zavezniške čete bodo imele mnogo
posla, preden se jim bo posrečilo potisni-
ti Nemce iz Norveške, toda prej ali slej
se jim bo to gotovo posrečilo.

Govor angleškega ministra za prehrano

LONDON, 18. aprila. Reuter. Minister
za prehrano je imel govor, v katerem je
poudaril, da »Italija noče biti tretirana
kot nevtralna država. V zadnjem času so
začeli italijanski listi pisati neprijateljsko
proti nam. To nas sili, da razmišljamo o
stališče Italije do zaveznikov. Mi z Italijo
nismo v sporu. Želimo, da bi bili naši od-
nošaji čimbolj prijateljski, hočemo pa ve-
deti, kaj Italija namerava. Nemčija bi
lahko že drugi mesec napadla Švedsko.
Na zahodu Nemčije je zid, ki ga ne more
prebiti, zato se bo vrgla na nevtralce, da
najde tam nadomestka za svoje vojne po-
trebe, ki so ji z morske strani zaprte.
Nemci ne morejo dovolj rude iz Šved-
ske, računati pa morajo tudi z dejstvom,
da so zavezniške čete na Norveškem in
bodo tam tudi ostale. Zato ni izključeno,
da bodo Nemci napadli še Švedsko, da bi
si na vzhodni strani zagotovili dovoz že-
leza. Opozarjamo Švedsko na to, da ne

bi bila iznenadena. Mi smo ji pripravljeni
nuditi pomoč, če bi bila napadena. Zahte-
vamo pa od nje, da tudi sama stori vse
za samoobrambo.«

Spremembe na vodilnih sovjetskih mestih

MOSKVA, 18. apr. DNB. V ljudskem
komisariatu so nastale nekatere izpre-
membe. Za pomočnika predsednika sov-
jetov je imenovan ljudski komisar za teh-
niko Malicev. Dosedanji pomočnik ko-
misarjev Burganin je zamenjan, postal je
predsednik upravnega odbora državne
banke. Njegovo mesto je zasedel dose-
danji komisar za električne centrale in
industrijo Perusin. Komisar težke indu-
strije je Jefimov, komisar tekstilne indu-
strije pa Akimov.

Naša trgovska pogajanja s Sovjetsko zvezo

BEOGRAD, 18. aprila. Avala. Kraljevska vlada je dosegla sporazum z vlado
Zveze sovjetskih republik, da se prične pogajanja o upostavitvi trgovinskih zvez
med obema državama. V ta namen bi se sklenila trgovinska pogodba, kakor tudi
pogodba o plačevanju. Pogajanja bodo v Moskvi, kamor bo v kratkem odpotovala
jugoslovanska delegacija, kateri bo stal na čelu bivši finančni minister dr.
Milorad Djordjević.

Kralj Haakon še vedno na Norveškem

NEW YORK, 18. aprila. Reuter. »New
York Journal and American« poroča, da
je prejelo zunanje ministrstvo kablo-
gramsko poročilo poslanice ge. Harri-
manove iz Norveške, v katerem pravi,
da je norveški kralj Haakon ostal še da-
lje na Norveškem pri svojih četah in so
popolnoma netočne vse vesti, da je od-
potoval na Švedsko. Po zatrevanju lista

poroča ga. Harrimanova tudi še, da je
pred nekaj dnevi sama govorila s kra-
ljem in ji je ob tej priliki dejal, da ne bo
nikoli pristal na kapitulacijo. Norveška
vojska se bojuje in se dobro drži. Končno
potrjuje vesti, da so se Angleži izkrcali v
Narviku in še na nekaterih drugih krajih
norveške obale.

Maršal Petain veruje v zmago zaveznikov

MADRID, 18. aprila. Havas. V zvezi
s kombinacijami, ko naj bi v primeru
spopada v Sredozemlju prišla pri opera-
cijah osi Rim-Berlin v poštev tudi Špa-
nija, je zanimiv govor, ki ga je imel fran-
coski poslanik v Madridu, maršal Pe-
tain. Dejal je, da je potoval šest mesecev
po vsej Španiji in bil razočaran, ko je vi-
del špansko utrjevanje proti Franciji.
Njegova mislija v Španiji ima namen, po-
novno vzpostaviti prijateljske odnose
med obema državama. Zdaj se priprav-
lja sporazum o zračnih zvezah med Špa-

nijo in Francijo. »Zavezniška zmaga pri
Narviku je bila uvod v nadaljnja dejanja
proti Nemčiji, ki je izgubila tretjino svo-
je vojne mornarice. Polaganje min v Bal-
tiku pomeni še večje dejanje, železna ru-
da ne bo več prihajala v Nemčijo in nem-
ške čete in strelivo ne morejo po morju
na Norveško. Razveseljen znak je, da se
frank na njulorški borzi popravlja. —
Roosevelt bo izvoljen tretjič, Francija in
Velika Britanija bosta nadaljevali slično
dejo s prestižem in silo svojih držav.«

Proti sumljivim tujcem v Belgiji

BRUSELJ, 18. aprila. Havas. V razpravi
o preračunu zunanjega ministrstva je
Spaak naglasil, da je politika nevtralnosti
tudi aktivno dejanje. »Ostali bomo nev-
tralni, dokler bo to mogoče in ne bosta
kršena dostojanstvo in ponos naroda.
Kdorkoli bo pa našo nevtralnost prega-
zil, bo naletel na naš hraber odpor, kakor
l. 1914. V parlamentu kakor senatu ni ve-
liko število onih, ki terjajo izpremembo
nevtralnostne politike. Vlada budno pazi
na aktivnost neke propagande in ji ne bo
dovolila, da prekorači zakonite meje.«
Nato je v imenu senatne desnice govoril
predstavnik te skupine in dejal, da je tre-

ba strogo in pravično presojati vse stra-
hovite poizkuse veseliti proti nevtralnosti
manjših držav. Usoda nordijskih narodov
odpira oči, dogodki na Norveškem doka-
zujejo, da lahko tudi doma v sami deželi
izbruhnemo nemiri, posebno tam, kjer je
koncentriranih mnogo tujcev, kakor je to
primer v Belgiji. Bruselj je preplavljen od
tujcev, mi ne moremo dopustiti, da bi bili
interesi države ogroženi zaradi rovarjenja
tujih državljanov. Udušiti sabotažo pre-
vratnih elementov, ki bi hoteli oslabil
našo vojaško moč, to je glavna naloga
vlade.«

Varnostni ukrepi v Holandiji

LONDON, 18. aprila. Exchange Electr.
Objava podrobnosti o nacionalsocialisti-
čnih zaroti in sabotaži na Norveškem
je izzvala, kakor poroča »Daily Tele-
graph« iz Bruslja, najgloblji utis v Belgiji
in na Holandskem. Obe državi krepija
svoje obrambne odredbe. Pretekli teden
je bilo aretiranih več holandskih nacio-
nalnih socialistov, dočim jih je nekaj pred

aretacijo pobegnilo v Nemčijo. Navzoč-
nost okoli 100.000 nemških državljanov
v Amsterdamu, Rotterdamu, Haagu in
drugih holandskih mestih se smatra kot
resna nevarnost, zato so bili izdani ukre-
pi za najstrožje nadzorstvo nad temi tuj-
ci, ki bodo deloma tudi pozvani, da se
odstranijo.

Odredbe proti tujcem v Romuniji

BUKAREŠTA, 18. apr. Rador. Pod
predsedstvom Tataresca je ministrski
svet na predlog notranjega ministra
sprejel nove ukrepe o bivanju tujcev v
Romuniji. Izdani so ostri ukrepi proti
vsaki tuji propagandi, ki škodi nevtral-
nosti države. Zunanji minister Gafencu
je predložil sporazumni načrt obdov-
skih držav glede plovbe po veletoku, ki
je bil osvojen v Beogradu. Vlada je nato
pooblastila notranjega ministra, da od-
redi najstrožje ukrepe o pribehu in biva-
nju tujcev na romunskih tleh ter v kali

zatre vsako tujo propagando, ki ni v
skladu z nevtralnostjo države.

Ukrepi proti tujcem na Švedskem

STOCKHOLM, 18. apr. DNB. Uradni
list prinaša poostrene ukrepe o gibanju
tujcev na Norveškem. Za primer, da bi se
tujci gibali v prepovedanih krajih, so dolo-
čene stroge kazni.

Mariborska napoved: Prevladovalo bo
oblačno vreme. Obeta se poslabšanje
vremena. Včeraj je bila najvišja tempe-
ratura 18,0 (letos najtoplejši dan), danes
najnižja 7,4, opoldne 17,5.

Pismo angleškega kralja vladarju Italije

Svicarska informacija trdi, da je kralj Jurij poslal kralju Viktorju Emanuelu pismo v zvezi z napetostjo v Sredozemlju — Odpoved Mussolinijevega govora in konferenca diplomatov — Italijanska agencija zavrača vesti zahodnih velesil

CURIH, 18. aprila. Ass. Press. Po informacijah iz angleških krogov, je angleški kralj Jurij vaje poslal italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu zasebno pismo. O vsebini tega pisma ni bilo mogoče ničesar izvedeti, obstaja pa mnenje, da je v zvezi s poostrojitvijo položaja v Sredozemlju. O tem pismu je bil istočasno obveščen tudi papež.

KONFERENCA ITALIJANSKIH DIPLOMATOV

RIM, 18. aprila. Ass. Press. Za soboto napovedani govor ministrskega predsednika Mussolinija, v katerem naj bi obrazložil stališče Italije do razširitve vojne na sever Evrope in najnovejšega mednarodnega razvoja sploh, je odpovedan. Prav tako je odgodena tudi seja razstavne odbora, na kateri bi moral Mussolini govoriti. Pač pa se potrjujejo vesti, da je Mussolini poklical v Rim poslanike in veleposlanike iz večine evropskih držav. Na konferenci, ki jo bo imel z diplomati, se bo informiral o položaju v posameznih državah, obenem pa bo dal poslanikom instrukcije za njihovo nadaljnje delo in zadržanje. Istočasno so poklicani tudi glavni zastopniki italijanskega tiska v tujini. Tudi oni bodo sprejeli nove zaupne instrukcije za njihovo delo. Na poučenem mestu prisojajo tem konferencam poseben pomen.

POOBLASTILO ZA VPOKLIC NA VAJE

RIM, 18. aprila. Stefani. Uradni list pri naša pooblastilo vojnemu ministru, da vpokliče na vaje obveznike letnikov 1911 do 1914. Poziv bo izvršen, kadar bo minister smatral, da je to potrebno.

ITALIJA IN NEMCIJA

RIM, 18. aprila. Ass. Press. Imenovanje pooblaščenega ministra kneza Bismarcka za prvega svetnika nemškega veleposlanstva v Rimu in napredovanje svetnika barona Plessa za pooblaščenega ministra, tolmačijo italijanski listi kot važen in značilen dogodek. Tako piše n. pr. »Il Piccolo«: »Okrepitev diplomatskega zastopstva Nemčije v Rimu je nov dokaz aktivnosti sodelovanja obeh velesil osi. Obenem je tudi dokaz za popolno usmeritev zavezniške fašistične Italije v duhu zunanje politike Nemčije«.

KOMENTARJI LONDONA

LONDON, 18. aprila. United Press. Tu se mnogo komentira prihod nemške vo-

jaške misije v Italijo, kateri stoji na čelu neki nemški general. Angleški opazovalci opozarjajo, da bi mogel prihod te misije biti v zvezi s pripravami Italije za sodelovanje v vojni. Toda splošno smatrajo to razlago kot zelo malo verjetno. Bolj prevladuje prepričanje, da je to v zvezi z okrepljenim psihološkim pritiskom, ki ga želi os Rim-Berlin izvršiti na zaveznike. Nenavadno sovražna ton italijanskega tiska in radia, kakor tudi prihod nemške misije, ima očito namen odvrti angleško pozornost in energijo od Skandinavije in preprečiti strožjo kontrolo nad italijanskim uvozom, ki jo zavezniki pripravljajo. Neki angleški zastopnik je vprašan o stališču Anglije dejal, da je angleška mornarica pripravljena na Sredozemlju na vse primere.

NAPOVEDI BERLINA

PARIZ, 18. aprila. Exchange Telegr. Po vestih diplomatskih opazovalcev iz Berlina se opaža v Wilhelmstrasse vedno večja aktivnost. Diplomatski krogi v Berlinu so dobro opazili članek Gayde v »Giornale d'Italia«, v katerem znova terja francosko Tunizijo za Italijo in nastopa zelo agresivno proti Angliji. V nadaljnji zvezi z demonstracijami v Rimu, Florenci in Milanu proti zaveznikom se

na Wilhelmstrasse zatrjuje, da izhaja iz vsega tega »razvoj velikih stvari«, ki bi utegnile nastopiti že do konca tega tedna.

ZAVEZNIKI ZA STATUS QUO

CURIH, 18. aprila. Exchange Telegraph. V zvezi s protiangleškimi demonstracijami v Italiji poroča londonski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung«, da na odgovornih londonskih mestih ponovno naglašajo, da se bodo zavezniki uprli vsaki spremembi statusa quo na Sredozemlju. Ta izjava je tudi v zvezi s prihodom nemške vojaške misije v Italijo.

GLAS IZ AMERIKE

WASHINGTON, 18. aprila. LRP. Randolph Hearst je objavil v listu »The News« članek, v katerem piše o evropskem položaju in ciljih sedanje vojne. Hearst pravi, da stoji Italija na strani Nemčije, ker se zaveda, da se morejo uresničiti njene imperialne težnje samo z zmago politike osi Rim-Berlin, kajti zmagovita Francija ne bi bila v nobenem primeru pripravljena kar koli odstopiti Italiji.

ODLOČNA ZAVRnitev ITALIJE

RIM, 18. aprila. Stefani. Diplomatski urednik agencije Stefani javlja, da je zahodni tisk začel širiti zlonamerne vesti o nemških nakanah na Balkanu. Tako širi alarme o Imredyjevem državnem udaru na Madžarskem, ki naj dobi progresivno vladno narodnih socialistov, dalje obtožujejo Italijo, da hoče zasedati Jonske otoke in da je romunska vlada prepovedala izvoz petroleja in žita. Te laži so dokument sredstev, katerih se poslužujejo zahodne demokracije.

Belgijska vojska zasedla nemško mejo

BRUSELJ, 18. apr. Ministrstvo za narodno obrambo je vpoklicalo pod orožje več deset tisoč novih rezervistov. Novi pozivi so poslani tudi onim vojnim obveznikom, ki so bili prej zaradi bolezni oproščeni vojaške službe. Vpoklicani rezervisti odhajajo na nemško mejo, ki jo

je belgijska vojska zasedla že v vsej dolžini in mirno čaka na nadaljnji razvoj dogodkov. Oddelki vojske so zasedli vse prometne naprave, skladišča in tovarne. Posebna straža je postavljena tudi pred poslopje agencije Belga.

Vpoklic novih 850 tisoč mož v Angliji

LONDON, 18. aprila. Reuter. Izdana je bila odredba za novačenje vseh vojaških obveznikov do 27 leta, ki doslej še niso bili potrjeni ali vpoklicani. S tem bo v teku prihodnjih tednov poklicanih pod orožje nadaljnjih 850 tisoč mož.

VOJAŠKE VAJE IN PARADE V RUSIJI

STOCKHOLM, 18. apr. DNB. Kakor poročajo iz Moskve, se pripravljajo v Sovjetski zvezi velike pomorske vaje, ki se bodo pričele 1. maja v Finskem zalivu, pri Murmanskju, v Črnem morju in na Daljnem vzhodu. Obenem bodo 1. maja v Moskvi, Leningradu, Odesi in raznih drugih mestih, kakor tudi v prej finskem Viipuriu, velike vojaške parade, ki bodo po svojem obsegu prekosile vse dosedanje.

POLAVTOMATIČNE PUŠKE V ITALIJI

RIM, 18. apr. Stefani. Kakor poročajo rimski listi, so bili te dni izvršeni poskusi z neke vrste novimi polavtomatičnimi puškami, ki oddajo lahko 120 strel na minuto. Poskusi so se dobro obnesli in bo sedaj italijansko topništvo prvo v Evropi opremljeno s tem orožjem. Počobne polavtomatične puške imajo doslej samo v Ameriki.

NOVO OBOROŽEVANJE USA

WASHINGTON, 18. aprila. Reuter. Wilsonov načrt za povečanje vojne mornarice na 11% bo najbrž sprejet. Zmanjšanje načrta od 25 na 11% je določeno zaradi tega, ker tovarne ne zmorejo tako nagle izdelave težkih topov. Z ozirom na japonsko zadržanje v zadnjem času bo načrt pojačanja mornarice brez dvoma sprejet.

NOBENIH ARETACIJ ŠVEDSKIH ČASTNIKOV

BERLIN, 18. apr. DNB. Informativna pisarna švedske vlade odločno demantira vesti o aretaciji nekaterih višjih častnikov, ki ga so delali proti neodvisnosti države. T nekam angleškemu letalu, ki je padlo pri Trondhjemu, so našli listine, ki dokazujejo, da je hotela Anglija zasedati Oslo še pred 8. aprilom.

DANCI NE BODO MOBILIZIRANI

STOCKHOLM, 18. apr. DNB. Poveljnik nemških čet v Helsinkiju je izjavil za sponnikom tiska, da so popolnoma izmišljene vse vesti, da bo Nemčija izvedla na-

Vprašanje zasedbe Grenlanda

WASHINGTON, 18. aprila. Ass. Press. Angleški veleposlanik v Washingtonu Lothian je izjavil, da bosta Anglija ali Kanada zasedli Grenland, ako bi Nemčija poizkusila ustanoviti tam svoje pomorsko in letalsko oporišče. Isto se bo zgodilo, ako bo skušala ovirati plovo med Kanado in Anglijo ali bo skušala napasti Kanado. Lothian je dalje izjavil, da spada Grenland pod načela Monroeve doktrine.

GIBANJE TURŠKE MORNARICE

CARIGRAD, 18. apr. DNB. Včeraj je pod poveljstvom poveljniške ladje »Javus« odplul del turške bojne mornarice v Marmarsko morje.

TRIJE BREZMESNI DNEVI V ITALIJI

RIM, 18. apr. Stefani. Od 24. t. m. dalje bo v Italiji tudi sredi brezmesni dan. Ta-

ko bodo odslej trije brezmesni dnevi v tednu.

POVELJNIK PALESTINSKIH ČET OD POTOVAL

JERUZALEM, 18. apr. DNB. Vrhovni poveljnik britskih čet v Jeruzalemu, ki je dve leti bival tam, je zapustil mesto in odpotoval v Anglijo.

ROMUNSKI UKREPI NA MORJU

BUKARESTA, 17. aprila. Havas. Romunski minister je izdal ukrepe o poostreni čuječnosti v vseh vodah romunskega teritorija.

DIREKTI STIKI USA Z ISLANDOM

WASHINGTON, 17. apr. Reuter. Uradno potrjujejo, da je washingtonska vlada stopila v stik z islandsko in navezala z njo direktne diplomatske zveze.

Ostri ukrepi proti tujcem, razširjevalcem lažnih vesti

V nevtralne države se vtihotapljaajo sumljivi tujci s prevratnimi nameni — Odločen nastop beogradske policije proti nadležnim, predrznim tujcem, ki bodo izgnani — Komentarji londonskega in pariškega tiska o lažnih govoricah na jugovzhodu Evrope

BEOGRAD, 18. apr. Zadnje čase je v nevtralne države pritisnil val sumljivih tujcev, ki se pod krinko diplomatskih poslov udinjajo v prestolnicah. S seboj imajo čisto velike kovčge, ki jih oblasti kot diplomatske ne pregledajo. Tako na Holandskem, kakor v Belgiji, Švici, Madžarski, Romunski in Turčiji so podvelja oblastva ostre mere proti tem tujcem, katerih nujno bivanje v državah ni bilo dokazano. Za hrbtom sumljivih »prišlekov« se skrivajo najrazličnejše nakane, obenem pa se širijo hujšakaške in lažne vesti, ki razburjajo morno prebivalstvo. Beogradska policija se je odločila za krepke protiukrepe in »Politika« poroča o tem med drugim naslednje: »Policija je že večkrat opozarjala prebivalstvo, naj se izogiba lažnih govoric, ki jih razširjajo po Beogradu uštno in z letaki razni zlobni tuji. Zadnje čase je tajska akcija dosegla višek, ko je razširjala letake najbolj bedastih laži. Policija je prišla na sled razširjevalcem lažnih vesti, jih prišla in kaznovala. Ko bodo kazni odsele, bodo nekateri izgnani, drugi pa poslani v rojstne občine. Obenem je bilo sklenjeno, da se iz prestolnice odstranijo vsi nadležni tujci, ki tam nimajo kaj iskati. Policija revidira vsa dovoljenja za bivanje, brez ozira na to, koliko časa veljajo. Zbrali bodo natančne podatke o vsakem tujcu, ki uživa gostoljubnost naših oblasti v Beogradu. Dovoljenje za nadaljnje bivanje bo izdano le tistim, ki se izkažejo z resnim poslom. Vsi ostali bodo morali nemudoma zapustiti državo. Če ne bodo hoteli oditi, bodo s silo izgnani.

Tujci, ki bodo še ostali, bodo morali izročiti policiji svoje potne listine in vse osebne dokumente, nakar bodo prejeli posebno legitimacijo, s katero se bodo lahko gibali le po Beogradu. Le tako bo mogoče udušiti razdiralno akcijo temnih elementov, ki z določenimi cilji pripravljajo teren za svoje razvratne cilje. Policija bo obavila svoj posel povsem samostojno, po lastni uvidevnosti in ne bo do pomagale nobene intervencije. V prihodnje bodo lahko ostali tujci pri nas le omejeno število dni. Zanje bo veljal rok, napisan na vizumu in ne bodo dobili nobenih podaljšanj. Teli strogih ukrepov so se poslužile že druge evropske prestolnice, opravičuje jih pa še okolnost, da so se tujci v Beogradu zadnje čase zelo pomnožili. Prihajali so ljudje sumljivih opravkov in dohodkov in se drznili iz svojih avtomobilov trositi letake po ulicah. Vsebinska teh letakov je bila raznovrstna, namen pa vedno isti: povzročiti zmedo in nemir med našimi ljudmi, ki v teh težkih trenutkih mirno spremljajo velike dogodke v svetu. Tako je bil nedavno parter v nekem kinu posut z letaki, ki so jih v mraku, ko je občinstvo gledalo film, neznanci vrgli z galerije ter se potem izgubili. Takšen način postopanja je povzročil, da se je policija odločila k temeljitemu čiščenju.

Ukrep naše vlade in to odločno stališče beogradskega tiska bo gotovo iskreno pozdravila vsa naša javnost, zlasti tudi slovenska. Taki tujci se niso vgnezdili samo v Beogradu in na jugu, ampak v precejšnjem številu tudi pri nas, in njihovo podtalno delo je morda še dosti

bolj nevarno, kakor na jugu in vzhodu. To delo čutimo že dolgo na lastni koži, zato želimo, da se tudi pri nas izvrši temeljito in takojšnje čiščenje. Na sto in sto je tujcev, ki pri nas niso potrebni in o katerih razpoloženju ne more biti prav nobenega dvoma. Zahtevamo, da se z ostalimi po državi vred pozovejo, da zapuste našo državo brez odlašanja.

LONDON, 18. aprila. United Press. Londonski listi se bavijo z lažnimi vestmi, ki so jih razni plačanci širili po balkanskih državah. Tako so med drugim razširjali, da »zbira Nemčija čete v Avstriji in na Slovaškem, da so Nemci že vkorakali na Madžarsko in vzpostavili nacistično vladno, da je Italija napadla in zasedla del Grčije itd. Listi se bavijo z ukrepi beogradske vlade ter pravijo, da sta bili k istim korakom primorani budimpeštanska in bukareška vlada, kamor so zadnje čase prihajali sumljivi tujci z velikimi kovčgi kot diplomatsko priljago. Madžarske oblasti so aretirale mnoge te turiste, ki so pripadali nemški tajni policiji. Prav tako so aretirali v Romuniji 60 nemških sumljivih »turistov«. Tisk nadalje namigava, kako je govor urednika Ansaldo dal povod govoricam »o premiku čet Weygandove vojske, da se zbira angleško brodogradnja na gotovih krajih Sredozemskega morja, zaradi česar da je italijanska mornarica v pripravljenosti izvesti manevre.« Pariški tisk dostavlja vesti o »pošiljanju italijanskih delavcev, dejansko vojakov v Albanijo, o postavljanju protiletalskih topov na Trstu in na Reki.«

Novice

Špekulantom z valuto je treba stopiti na prste!

V sedanjih razrvanih dneh smo kaj pogosto priča raznih podvigov špekulantov in vetrnjakov, ki se hočejo ali na političnem ali na gospodarskem področju okoristiti z nastalim položajem. Na gospodarskem polju so predvsem omembe vredni številni špekulanti s tujimi valutami. Pojavili so se kakor gobe po dežju, in to predvsem na našem podeželju, v obmejnih krajih, kjer jim med preprostim ljudstvom kaj lepo uspeva njih umazana

obrt; rodovitna tla pa so našli v pretežni večini med sezonskimi ter drugimi delavci, ki so se z nekoliko tujim denarjem (z markami itd.) vrnili v domovino. — S svojim strokovnjaškim in obenem močno razdiralnim, protizakonitim »skrvetovanjem« spravljaajo ljudi v doberšen strah pred jutrišnjim dnevom, da tako potem laže nudijo svojo »pomoč«, to se pravi — po kar se dá nizkem kurzu »zmenjajo« tujo valuto in počakajo na

njen dvig. Nekateri so si s tem nesramnim poklicem prislužili lepe denarce in se na stvar že pošteno »specializirali«. Skrajni čas bi torej bil, da bi tem in tovrstnim ljudem, ki so povrh še trdno zagledani v tuja, našemu narodu sovražna poslanstva, enkrat za vselej odklenkalo. Oblast bi jim naj energično stopila na prste: razkrila in njihovem »človekoljubnemu« poslu primerno kaznovala!

Zatirajte sadne škodljivce

Zaradi vojne se cene življenjskih potrebščin naglo višajo. Izvoz naših pridelkov ima za posledico pomanjkanje živeža posebno v naših obmejnih krajih. To stanje se bo najbrže še poslabšalo, če ne izkoristimo vsega, kar nam nudi plodovitost naše zemlje. Velik del naše prehrane tvorijo pridelki sadjarstva. Zato razumemo prav dobro, da je v njegovo zaščito potrebno temeljito uničevanje sadnih škodljivcev, med katerimi sta se v zadnjem času pojavila posebno rdeči kapar ali kapar san Jose. Vendar se pri zatiranju teh škodljivcev ne sme postopati tako, da se v splošnem več škoduje kakor koristi. Posekanje cele vrste sadnih dreves v času pomanjkanja

ne more biti priporočljivo. Iskati je treba druga sredstva, ki ne uničujejo nasadov, pa vendar zadostujejo za iztrebljenje mrčesa. Temeljito snaženje z žičnimi krtačami in uporabljanje primernih škropilnih sredstev, izvajano seveda pod strogim nadzorstvom, bi morda popolnoma ustrezalo zastavljenemu smotru. V prid splošnosti prosimo sadjarji za upoštevanje teh vrstic na pristojnem mestu. Pisane so z najboljšim namenom. Gre za rešitev važne panoge ljudske prehrane, kjer je treba tehtno premisliti vsak korak. Preradikalno postopanje lahko povzroči sadnim nasadom škodo za več let, in to prav v času pomanjkanja.

Podpore nadarjenim revnim učencem

Banovina je izdelala pravilnik za podeljevanje podpor izredno nadarjenim učencem iz sredstev banovinskega proračuna. Podpore bodo dobili res nadarjeni učenci, ki bi sicer ne mogli študirati na srednjih, strokovnih in visokih šolah. Upraviteljstva ljudskih šol bodo sporočila po okrajnih nadzornikih vsako leto potrebne podatke o izredno nadarjenih in revnih učencih 4. in 5. razreda. Nato bo izbral prosvetni oddelek izmed predlaganih tretjino in jih poklical na psiho-

tehnično preizkušnjo, ki jo izvrši banska poklicna posvetovalnica. Nato sprejme ban po predlogu prosvetnega oddelka določeno število učencev za banovinske podpirance in vsakemu odredi višino mesečne podpore. Po potrebi lahko določijo za podpirance tudi vrste šole. Banovinsko podporo lahko dobijo tudi učenci meščanskih, srednjih ali strokovnih šol, če pokažejo izredno nadarjenost v tej ali oni panogi znanosti, umetnosti, gospodarskega ali javnega življenja.

Celje

K tragičnemu dogodku v Hrastniku

Inž. Emanuel Zelinka, ki je v kemični tovarni v Hrastniku ustrelil delavca Viljema Gačnika, je po storjenem dejanju izginil. Zvečer pa ga je orožništvo izsledilo in aretiralo. Oddan je bil v zapore

okrajnega sodišča v Laškem, od tam pa okrožnemu sodišču v Celju. Storilec je tujerodec iz Sudetov. V isti tovarni je uslužben tudi še njegov brat, ki je istotako sudetski tujerodec in tuj državljan.

HUDA PROMETNA NESREČA

V Vitanju je avtobus povozil 29letnega delavca Jožeta Mauha iz Vojnika — okoličice. Mauh je dobil poškodbe po glavi in pa tudi hude notranje poškodbe. Bil je prepeljan v celjsko bolnišnico.

POZOR! Velike in male oglase sprejemamo v naši poslovalnici v Prešernovi ulici 3.

c **Odlikovanje.** Na predlog trgovinskega ministra so bili odlikovani člani upravnega odbora Banovinske hranilnice, podružnice v Celju z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje gg. Franjo Natek, kot predsednik upravnega odbora, dr. Jože Karlovšek, kot najstarejši član uprave in ravnatelj zavoda Oskar Černelč. Kot član mariborske uprave Hranilnice dravske banovine je bil odlikovan celjski opat g. Peter Jurak z redom sv. Save III. razreda.

c **Priznanje orožnikom celjske čete.** V priznanje vestnega izvrševanja orožniške službe so dobili od kr. banske uprave posebno denarno nagrado gg. narednik vodnik Franc Rehar, narednika Alojz Leffig in Jakob Žitnik in podnarednik Franc Murn.

c **Mestno gledališče.** Za predstavo »Trideset sekund ljubezni«, ki jo uprizorijo jutri v celjskem gledališču Mariborčani, so se sedeži na razpolago. Interesenti naj se jih poslužijo. Dobe se v Slomškovi tiskovni zadrugi.

c **Nesreča pri vožnji z motorjem.** 22 letni posestnikov sin Edvard Stahel se je na Polzeli vozil z motorjem. Na motorju je sedela tudi 29 letna natakarka Verdev Betka. Stahel je zavozil v neko drevo, pri čemer sta oba padla z motorja in je Stahel pri padcu dobil poškodbe po desni nogi, Verdevova pa si je zlomila desno nogo v gležnju. Oba so oddali v celjsko bolnišnico.

c **V avtomobil se je zaletel.** 18 letni krojaški vajenec iz Podgore, občina Velika Pirešica, se je peljal s kolesom po Krekovi cesti v Celju. Zaletel se je v neki osebnosti avto pri čemer je dobil težke poškodbe na levi nogi. Pomoči je iskal v celjski bolnišnici.

GOZDNI POŽAR V BREZNU OB DRAVI

Včeraj je nenadoma zaplamtel požar v gozdovih nad vasico Brezno, vsied hudega vetra, se je naglo razširil. Požrtvovalni okoličani, pomož. četi iz Mariborja ter marljivi splavarji so šli gasiti, da so pravočasno omejili. Vzrok požara je velika neprevidnost odraslih ljudi, ki kljub opominom zažigajo v takšnem vetru suhljad.

c **Odlikovani so z redom Jugoslovanske krone V. stopnje** dr. Macarol Franc, odvetnik v Konjicah, z redom sv. Save V. stopnje pa Titan Ivan, šol. uprav. v Kupšincih, Voglec Viktor, trgovec v Capkovi, Sancin Cezar, šol. uprav. na Bregu pri Ptuj, Bratuš Mario, šol. uprav. v Konjicah, Selih Daneš, župan v Konjicah, Fohn Hedvika, učiteljica v Soštanju, Vrhnjak Ivan, župan v Pamečah pri Slovenjgradcu, Gruđen Franc, šol. uprav. v Planini pri Smarju in Spraje Albina, šol. nadzornica v Smarju pri Jelšah.

c **Kobanci** vabijo sosede Rušane, da jih obiščejo v četrtek, 18. t. m., na »Kobanskem večeru«!

c **Promesčen** je bil sodnik okrajnega sodišča v Gornji Radgoni g. dr. Milan Gorup k okr. sodišču v Slov. Bistrici. Sodišču v Gor. Radgoni pa je bil začasno dodeljen g. Mihael Ferenc.

c **V Apačah** je prodala Ana Reichova svojo hišo žandarmerijskemu kapetanu g. Cigerl Rudolfu v Valjevu za 80.000 din.

c **Predavanje dr. Mesenela v M. Soboti,** napovedano za petek, 19. t. m., ob 20. v Grajskem kinu, se zaradi službene zadržanosti predavatelja ne bo vršilo.

c **Profesorski izpit** je položil z odličnim uspehom g. Stanko Sijanec, član prof. zbora drž. real. gimn. v M. Soboti.

c **Gimnazijski Podmladek Rdečega križa** v M. Soboti priredi v soboto, 20. t. m., ob 20.30 v Sokolskem domu telovadno in pevsko akademijo.

c **Grajski kino v Murški Soboti** opozarja na češki film »Križ ob potoku« v soboto in nedeljo dop. V glavni vlogi Jirina Stepičková, poznana iz filma »Maryša«. V nedeljo, 21. in v ponedeljek 22. t. m., vefilmi »Sisi«. Kino Central 20. in 21. »Rožmarin«.

c **V Beltincih** je nenadoma umrla ga. M. Ostarc, roj. Trdina, soproga trgovca.

c **Pri igri** se je ponesrečila 7letna Eva Zakalšek iz Mislinja ter si zlomila ključno kost. Deklico, ki je trpela velike bolečine, so prepeljali v bolnišnico.

c **Pitviška jezera** bodo preuredili v narodni park. V ta namen bodo hrvatske oblasti izdelale posebno uredbo in izdelale regulacijski načrt za Pitviška jezera.

Ptuj

Nov dogovor z Zadržno elektrarno

Ker se morajo pravila zadržne elektrarne preurediti po določbah novega zadržnega zakona, so nastale tudi izpremembe v razmerju med mestno občino in zadržno elektrarno. Sestali so se zastopniki občine in elektrarne. Na tem sestanku so tudi dosegli tozadevni sporazum.

Ker je po novem zadržnem zakonu dvomljivo, če bi bilo mogoče v novih pravih osigurati pravice ptujske mestne občine, je zadržna elektrarna pristala, da se pogodbenim potem določi naslednje: Zadržna elektrarna priznava za področje mesta ptujski občini za slučaj razdružitve, likvidacije, odtujitve ali katerega koli prestanka poslovanja zadrge po predhodnem sklepu njenega občnega zbora prevzemno pravico glede celega svojega omrežja na tem področju z vsemi transformatorskimi postajami in napravami kakor tudi z vsemi pravicami za sprejem in oddajo električnega toka po obstoječih pogodbah. V slučaju prevzema je zadržnikom zajamčeno izplačilo njihovih deležev. Zadržna elektrarna zagotavlja, da bo tudi v bodoče upoštevala pravice mestne občine, da ima svoje zastopnike v načelstvu in v nadzorstvu zadrge. Dalje je zadržna elektrarna pripravljena zagotoviti za l.

Vsakodnevna nega zob

mora postati za vsakega

človeka ravno tako samo ob

sebi umevna potreba kakor

redno umivanje rok.

Chlorodont
zobna pasta

Razkrinkani tihotapci

Orožniki so postali pozorni na ljudi, ki so se zvečer in ponoči sumljivo snukali okoli železniške proge v bližini Ruš. Neka večera so preiskali to mesto in našli v grmovju okoli 50 kg saharina. V tej zvezi so artirali več ljudi, ki se pečajo s tihotapstvom. Ugotovljeno je, da so saharin pritihtapili v Ruše nemški železničarji, ki so ga metali na dogovorjenem mestu iz vlaka. Ruški tihotapci so dali za saharin okoli 35.000 din.

c **Vodno obleko** je izumil natakak Franjo Furjan iz Zagreba. Ta obleka je sestita iz gumija in impregniranega platna in ima zračne blazinice, na katerih so cevke z ventili. Blazinic se lahko po volji napolni z zrakom ali pa izprazni, kakor je pač potrebno za hojo v vodi, za plavanje ali za ležanje na vodi.

c **Novi hrvatski kolki** so izšli te dni, in sicer po 10, 20, 50, 100 in 250 din. Kolki predstavljajo hrvatski grb, okrašen s starimi hrvatskimi ornamentami. Izdani so bili dvojni kolki, za sodišče in za davkarijo.

c **Cena pšenice** se je na novosadski borzi dvignila spet za 5 din pri metriskem stotu. Prav tako se je podražila tudi moka.

Ljubljana

c **Male in velike oglase** sprejema naša poslovalnica v Frančiškanski ulici 6.

c **Imetniki predvojnih avstro-ogrskih drž. in deželnih posojil** (obveznic) naj se prijavijo, v kolikor tega še niso storili, in sporoče vrsto ter količino obveznic v imenski vrednosti Društvu za zaščito interesov imetnikov predvojnih avstro-ogrskih drž. in deželnih obveznic v Ljubljani, Prešernova ul. 3-II, (Zveza jugoslovanskih hranilnic).

c **V znamenju pobijanja draginje.** Ljubljanske gostilne bi se zelo podražile, če bi upeljale novi maksimalni cenik, potrjen od mestnega poglavarstva. Ta cenik določa naslednje cene v dinarjih: zakuhana juha 4, prikuhe, solate in kompoti po 6, porcija govedine 7, telečja pečenka 12, svinjska pečenka 14, dunajski ali naravni zrezek 14, mali guljaž 4.50, veliki 8, enako vampi, kranjska klobasa 7, hrenovka 5, topla močnata jed 12, torta 6, menu 25, namizna vina 16, vrček domačega piva 7, malo pivo 4, črna kava 4, silce žganja 4, čaj z dodatkom 6, skodelica mleka 3 din. Torej kaj zasoljene cene! Seveda se naši solidni gostilničarji te tarife še ne nameravajo poslužiti, že zaradi velike medsebojne konkurence ne, ampak vsekakor je primer tako znatnega povišanja cen jedilom in pijačam dokaz, kako energično se razvijajo akcija za pobijanje draginje.

Mar bor

Pred premiero „Ane Christie“ na mariborskem odru

Širom sveta bi bilo težko najti katere pomembnejše gledališče, ki še ni igralo tega ali onega dela najpopularnejšega ameriškega dramatika Eugena Gladstona O'Neill. O'Neill je bil rojen kot sin irskih staršev l. 1888. v New Yorku, od leta 1929. pa živi stalno v Parizu. Mnoge zgodbe svojih del je doživel sam v svojem precej razgibanem življenju, saj je bil po svojem poslu trgovec, iskalec zlata, mornar, inženir, časnikar in igralec.

Med ameriški pisatelji je bil O'Neill menda edini, ki je dobrodušni po-vojno psihozo hotenja, prenesti vsakdanjost življenja na oder v tehnično in umetniško prečiščeni dramatizaciji. Pisati je pričel l. 1913. enodejanke za male odre in postal nato sam igralec male gledališke družbe »Provincetown Players«. Zaslovel je naglo in postal kmalu znan preko mej Amerike. Čeprav drugače pristno ameriški naturalist, je na znotraj izrazil mistik in simbolik, in prav ta posrečena sinteza dveh tako različnih svetov je posebna privlačnost njegovih dram.

Vrhunec vseh O'Neillovih, širom sveta znanih del, je nedvomno »Ana Christie«, romantična drama iz ameriškega mornariškega življenja. To so preprosti mornarji na ladji, ki prevažajo premog med New Yorkom in Bostonom. Njen ka-

pitan je stari Kris (P. Kovič), oče glavne junakinje Ane Christie (E. Kraljeva). Usodno vlogo med njima igra Mat Burke (V. Skrbinšek). Ana Christie je nekakšna svetopisemska Magdalena, toda to, kar se zgodi, je nekaj velikega, res izrazito ameriškega, nekaj, kar tudi najbolj raznočustnega človeka pošteno »zagrabi«. Toda presenetljivi končni razplet vendarle pomiri s svojo veličino ljubezni, ki kakor vihar ozračje prečisti glavno ju-

nakinjno in jo dvigne iz njenih temnih zablod.

»Ana Christie« je nastala pred točno 20 leti, kakor tudi zamorski cesar »Emporer Jones«, toda krstno predstavo je doživela šele l. 1922. Pri nas so jo igrali prvič l. 1926. v Ljubljani, kjer je igrala naslovno vlogo Nablocka. V Mariboru bo nocojšnja premiera prva vpri-zoritev in menda edina jubilejna v Jugoslaviji.

-rc.

Zanemarjeno cerkveno posestvo

Banska uprava je predpisala obvezno škropljenje in čiščenje sadnih nasadov. Razni škodljivci, glivice, predvsem pa kaparji, groze uničiti naše sadovnjake. Zato je obvezno škropljenje nujnost, ki so jo z veseljem pozdravili vsi napredni in strokovno izobraženi sadjarji. Fitopatološka postaja v Mariboru je na podlagi svojega strokovnega oglada in ocene spoznala, da je potrebno temeljito očistiti župnijski sadovnjak, ki se nahaja ob cesti proti Kamnici v bližini novega bogoslovja. Mestni delavci so na ukaz nadrejene oblasti izkopavali stara, zanemarjena sadna drevesa. Lupili so skorjo ter jo na licu mesta zažigali.

Kdorkoli je zajel osnove sadjarskega dela ter se poda na sprehod proti Racer-dvoru, bo z veseljem opazoval vzorne

sadne nasade vinarske in sadjarske šole. Z zaprepasčenjem pa bo ogledoval jablane, ki se nahajajo med Racer-dvorom in novim bogoslovjem. Ta sadovnjak je vzor zanemarjenosti in napak. Obrezovanje in pomladansko čiščenje tega sadovnjaka je popolnoma zgrešeno, tako da pravega sadjarja boli pogled na ta bolna drevesa. Ta nasad je župnijska last. Popolnomu nerazumljivo je, kako more biti sadovnjak tako zanemarjen, da je oblast prisiljena uradno rušiti in zažigati bolno drevje. Če lastniki ne kažejo interesa in volje gojiti jablan po sodobnih spoznanjih, naj ga prepuste raje onim, ki to znajo in želijo. Škoda, ki jo povzroča zanemarjeno cerkveno posestvo sosedom, je bila ogromna, zato je zadnji odlok oblasti zelo koristen.

Nedopustna šala ali izzivanje

Pri nekem mizarskem mojstru v Mlinški ulici se je pripetil zelo neokusen dogodek. Trije pomočniki so se spravili nad mirnega in marljivega ter poštenega pomočnika in zavednega Slovenca K. Z dalje časa so ga tovariši med delom šikanirali in mu na najrazličnejše načine nagajali. Kar pa se je pripetilo v soboto dopoldne, pa je vsega obsojanja vredno. Ko je bil pomočnik, ki ima sicer že mojstrski izpit, zaposlen izven delavnice, so ostali pomočniki, ki se kaj radi razgovarjajo v tujem jeziku, odprli tovarišev predal, kjer je imel shranjeno južino. Poleg kruha in mesa so položili razrezano in še krvavo

miš. Ko se je K. vrnil in hotel južinati, je ugotovil ogabno in skrajno neokusno šalo svojih tovarišev, ki je že izzivanje in ki ni več človeška. Seveda se je K. takoj pritožil pri mojstru, ki je pomočnike oštel. Toda ni bilo še dovolj. Kljub mojstrove-mu opozorilu so koščke razrezane miši dali v žep tovariševga plašča. K. je zaradi takšnega izzivanja svojih tovarišev zapustil delo in si bo poiskal zadoščenje za takšno izzivanje ter žalitev. Čitatelji si bodo o teh pomočnikih napravili gotovo svoje mnenje, saj je takšna šala skrajno žaljiva in kazniva.

PROTITUBERKULOZNI TEDEN

Letošnji Protituberkulozni teden bo v času od 19. do 25. maja pod geslom: »Vsakemu jetičnemu prostoru v bolnišnici ali zdravilišču, v Mariboru pa pod geslom: »Dvignimo azilski sklad na en milijon din!« V Mariboru so predvidene razne propagandne in nabiralne akcije.

m. **Odlikovan** je bil z redom sv. Save V. stopnje Alojz Kovačič, predsednik okr. šolskega odbora na Tezmem.

m. **Dijaški kuhinji v Mariboru** je poslal g. Perc Stanko, bančni uradnik v Celju mesto venca na krsto rajne g. Amalije Vertnik 100 din.

Pismo uredniku

Vaše blagorodje! — V včerajšnjem »Večerniku« ste prinesli poročilo o dražbi kavarne Astoria ter ste na koncu imenovali tudi mene kot zastopnika gosp. Wesiaka, o čem nisem vedel. Notica je sestavljena v taki obliki, da lahko nepoučeni bralec misli, da hočem tvrditi Weka pripomoči, da dobi kavarno dejat-sko tudi v last. Ker vem, da nočete vedoma meni delati krivice, Vam sporočam sledeči dejanski položaj.

Jaz nisem zastopal dražitelja tvrdko Weka, ampak vknjiženega upnika Karla Wesiaka, ki je na Astoriji vknjižen z zneskom 643.331.— din z obrestmi od 1. julija 1935 dalje. To zastopstvo sem prevzel 18. junija 1935, ko sem tega upnika vknjižil in sem se leta 1937 kot njegov zastopnik priključil prisilni upravi, pozneje pa dražbenemu postopanju. Pred dražbo sem družabnika tvrdke Weka opozoril, da sicer lahko nastopi kot dražitelj, da pa zemljiško-prometna komisija gotovo ne bo odobrila nakupa, če bi tvrdka zemljišče izražala. Jaz tedaj nisem zastopal dražitelja, ampak vknjiženega upnika, ki ga zastopam že od leta 1935 dalje. — Prosim Vas, da v primeri obliki notico popravite ter ostajam z odličnim spoštovanjem udani dr. Alojzij Juvan m. r.

m. **V počastitev spomina** pokojnega sodnika okrožnega sodišča v Mariboru g. dr. Vladimirja Travnerja je naklonil predsednik okrožnega sodišča g. Adolf Hudnik Protituberkulozni ligi v Mariboru 200 din.

m. **Namesto cvetja na grob** pok. dr. Vladimirja Travnerja je daroval predsednik okrožnega sodišča g. Hudnik 200 din tukajšnji Protituberkulozni ligi.

m. **Lovci, ribiči in kinologi** iz Maribora pripravljajo za prihodnje dni velik družabni večer s pestrim sporedom.

m. **Dražba letala**. Maribor bo imel 25. aprila ob 18. svojevrstno dražbo. Takrat bodo na letališču na Tezmem prodali civilno motorno letalo tipa Rab-Katzenstein.

m. **Požar v Pekrah**. Na Limbuški cesti v Pekrah je včeraj popoldne izbruhnil požar v hiši pos. Svarca in uničil ostrešje. Na pomoč so prihiteli študentski in pekrski gasilci.

m. **Predprodaja vstopnic** za igro »Revček Andrejček« je na razstavi »Kobanski«.

m. **Vstopnice za veliki simfonični koncert** orkestralnega oddelka mariborske Glasbene Matice se dobijo pri »Putniku«, telefon 21-22.

m. **Glavo si je razbil** pri padcu s tovornega avtomobila 37 letni vinčar Leopold Gornik iz Slov. goric. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico.

m. **Usoden padeč z drevesa**. Na Pobrežju je padel z drevesa 11 letni delavčev sin Janko Horvat in si poškodoval prsni koš. Zdravi se v bolnišnici.

m. **Žepar na trgu**. Na tržnem prostoru je neznan žepar ukradel ključavničarjevi ženi Mihaeli Kosovi denarnico, v kateri je bilo 80 din drobiža.

m. **Drugo letališče** za zidarska in železobetonska, tesarska, krovna in kleparska dela pri gradnji državne realne gimnazije v Mariboru je razpisala banska uprava in morajo biti ponudbe za zidarska ter železobetonska dela nižje od zneska 3.561.000 dinarjev.

m. **Pravoslavna parohija** obvešča svoje vernike, da se vrši v soboto, dne 20. aprila t. l. (Lazarevo soboto), procesija-vrbica, ki se formira pri novi pravoslavni cerkvi (Jugoslovanski trg) ob 15. od koder se pomika preko Vrazove ul., Grajskega trga, Aleksandrove in Meljske ceste v vojaško kapelo. Po končani procesiji bodo večer-nice, nato pa za odrasle sv. spoved (kakor tudi na cvetno nedeljo, dne 21. t. m.). Pri tej priložnosti se pozivajo starši, da svoje otroke za šolo neobvezno pripeljejo na procesijo in sv. obhajilo.

m. **Nočna lekarniška služba** od 13. do vključno 19. t. m.: Mestna lekarna pri »Orlu«. Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

Robert Soetens

je znan muzikalnim krogom cele Evrope kot odlični violonist. Ne zamudite njegovega koncerta, ki bo jutri, 19. aprila, ob 20., v dvorani Ljudske univerze. — Predprodaja vstopnic pri »Putniku«.

DREVI NA »KOBANSKI VEČER«

Ker je slovenska javnost v petek zvečer zadržana se »Kobanski večer« preloži na četrtek 18. t. m. zvečer.

m. **Zveza Maistrovih borcev v Mariboru** ima v nedeljo, 5. maja, ob pol 10. v Narodnem domu občni zbor. Razpravljali in sklepali bodo o združitvi Zveze Maistrovih borcev in Legije koroških borcev.

Kino

* **Grajski kino**. Danes veliki Warner Bros-film »Gospa Judita«. Prekrasna vsebina. Betty Davis.

* **Esplanade-kino**. Četrtek zadnjič »Jurec«. Petek premiera »Materina ljubezen«, s Paul Hörbiger-om in Käthe Dorsch.

* **Kino Union**. Do vključno torka »Postolovščina Timi Taylora« II. del, ki v nape-tih slikah riše srečo našega junaka. Naš prihodnji spored je veleznimiv in poučen film »Okuzena kri«.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 18. aprila, ob 20.: »Ana Christie«. Red A. Premiera.

Petek, 19. aprila: Zaprti. (Gostovanje v Celju: »Trideset sekund ljubezni«.)

Sobota, 20. aprila, ob 20.: »Trideset sekund ljubezni«. Znižane cene.

Nedelja, 21. aprila, ob 15.: »Cigan baron«. Znižane cene. Ob 20.: »Vdova Rošinka«. Znižane cene. V korist Združenja igralcev.

Tri predstave po znižanih cenah. V soboto, 20. t. m., se ponovi izredno fina in zabavna veseloigra »Trideset sekund ljubezni«. — V nedeljo popoldne se uprizori še vedno tako priljubljena opereta »Cigan baron«, zvečer pa kot predstava za Združenje gledaliških igralcev veseloigra »Vdova Rošinka«. Za vse tri predstave velja jo znižane cene.

Radio

Petek, 19. aprila

Ljubljana: 7 Poročila in veseli zvoki; 11 Solska ura; 12 Naše plošče, naši zvoki; 12.30 Poročila; 13.02 Koncert RO; 14.05 Tedensko poročilo tujsko-prometne zveze; 18 Zenska ura; 18.20 Godbe na pihala; 18.40 Francoščina; 19 Poročila; 19.50 O Ku-reščku; 20 Prenos; 22 Poročila; 22.15 Iz pozabljenih operet. — **Beograd**: 14 Slovenski vokalni kvintet poje; 14.30 Fibichov simf. poem »Vesna«; 18.20 Lahka glasba; 19.40 Vokalni koncert; 20.10 Plošče; 20.40 Simf. koncert; 22 Plesna glasba. — **Sofija**: 18.10 Narodna gl.; 19.50 Rossinijeva opera »Seviljski brivci«. — **Praga**: 20.30 Pester glasbeni spored; 21.30 Sukova fantazija v g-molu; 23 Nočni koncert češke glasbe. — **London**: 20.50 Gledališki komad; 21.30 Godalni kvartet; 22.15 Reportaža s tekme modernih plesov. — **Radio Paris**: 19 Lahka glasba; 21.45 Komorna glasba; 22.45 Koncert orkestra. — **Lyon in Paris PTT**: 19.50 Vokalni koncert; 20.30 Musorgskega opera »Boris Godunov«. — **Rim**: 20.30 Pestra glasba; 21 Koncert italijanskega kvarteta; 22.10 Plesna glasba. — **Firence**: 19 Pesmice s plošč; 19.30 Godba na pihala; 20.30 opera. — **Dunaj**: 19.15 Iz del Künceka; 21.15 Plošče. — **Berlin**: 20 Koncert orkestra; 21.30 Lahka glasba. — **Bratislava**: 20 Plesna glasba; 21.20 Koncert Wagnerjevih del; 22.15 Jazz. — **Bukarešta**: 19.35 Prenos iz opere.

Mladinski pevski zbor Vilhar v Mariboru

Gospod Lojze Sušmelj me je prehitel. Napisal je o tem koncertu navdušeno in pristrano poročilo in ga tudi prepletel s pikrimi upravičnimi opazkami na naslov našega občinstva. Pridružujem se njegovim izvajanjem in dodajem še naslednje vrstice.

Geslo koncerta je bilo: meja mej! Ta zamisel, polna najlepšega idealizma, ni našla odmeva. Kje naj iščemo temu vzrok? V nekem nerazumevanju? Morda celo v kaki apatiji? Eno je pa gotovo: večji del našega koncertnega občinstva prihaja na koncerte žal le proti predprodaji vstopnic na domu, in ker se to za ta koncert ni vršilo, smo zaman iskali marsikatero predstavnik naše kulturne javnosti. Tako se je meja klavirno odzvala mej, ker ni primerno sprejela mladih gostov in jih počastila, kakor so zaslužili že radi stvari same.

Ali pa si je morda naš kulturni Maribor predstavljaj, da šolski otroci iz kmečkega Rakeka in njegove okolice ne morejo nuditi nobenega umetniškega užitka? Potem se je varal. Oni, ki so namreč prisostvovali koncertu, lahko brez drugega z menoj trdijo, da tu redkokdaj ali pa sploh ne slišimo takega mladinskega petja kot so nam nudili ti šolski otroci. Ako pa zraven pravilno upoštevamo, koliko zanosa, smotrnega dela in nesebičnega truda je vloženo v izobrazbo tako mladih pevcev in pevk, zlasti ob dejstvu, da je na meščanskih šolah prav po mačehovski poskrbljeno za pevsko izobrazbo (ne vem, po čigavi zaslugi

je mlada duša prikrajšana za najplemenitejši del njene srčne vzgoje!), tedaj moramo še posebej podčrtavati visoko vrednost petja mladih Rakovcev in obžalovati one, ki so podcenjevali njih sposobnosti.

In zdaj k stvari sam! Vedeli smo, da je mladinski zbor »Vilhar« iz Rakeka v rokah temeljitega strokovnjaka skladatelja Maksa Pirnika, vendar to, kar smo slišali v soboto, dne 6. t. m., je prekoračilo vsako naše pričakovanje. Pevski zbor je čudovito zlit in uglajen, izredno čist v intonaciji (tudi v najtežjih skladbah), prožen, plemenito močan, ko gre za krepkejša ali bolj razigrana izražanja, strogo discipliniran. Pa je istega dne imel za seboj vso dolgo vožnjo od Rakeka do nas in še popoldanski koncert za šolsko mladino in kljub temu ni kazal niti najmanjšega znaka utrujenosti; vsi glasovi so zveneli sveže in prijetno, neprisljano, toplo, pevci so ves deloma naporni program zdržali v najlepšem razpoloženju do konca in celo ponovili nekatere skladbe!

Za te svoje pridne pevce je pripravil Pirnik zanimiv spored, ki je obsegal pesmi najrazličnejših komponistov in glasbenih smeri. Poleg narodnih pesmic v enostavnejših obdelavah je povelil svoji mladini pesmi večinoma seriozne vsebine in srednjih težkoč (Ščekova: V mladih dneh, Dolinar: Plavajo meglice, Savin: Maj, Pirnik: Oj mladost in Uspavanka Matjažka) je pa — kar je vredno posebnega občudovanja — utegnil posebno uspešno izvesti z njimi tudi mnogo pesmi večjega ob-

sega ali pa s kompliciranimi zahtevami, skratka: prav trde orehe, kakor so Pahorjeva Polžek orje, Cvetkova Glej, saj ne moreš več, Osterčeva Zabica in muha, Ovce in psi in Sivčeva Tri otrokove želje. Pred brezhibno izvedbo takega programa, ki je tudi nekaj program Pirnikovega dela, klobuk doli! To je storitev, za katero ga lahko zavidajo največji in najboljši zbori, bodisi radi programatične strani bodisi radi pevskotehnične. Mi moramo Pirniku in njegovemu zboru najiskrenejše čestitati in jim samo želiti, da bi v prihodnje naleteli na boljše razumevanje za svoje zasluženo delo. Tokratni materialni neuspeh naj jih ne moti; vsaka dobra stvar si s težavo utira pot, a ko si jo le utre, neustavljivo prodira in zmaga. Občinstvo, ki jih je slišalo, jih ni moglo prehaliti in to jim je za prihodnjico — upajmo — najboljša reklama.

Pirnik je posamezne skladbe temeljito nastudiral, tako da je zbor z lahkoto pel in po-dal vse iz glave, kar je treba posebno poudarjati spričo nekaterih prav kočljivih skladb. Morda bi se dalo kaj debatirati o interpretaciji te ali one skladbe, a to ne bi spremenilo nič na celotnem uspehu, ki je bil prodoren, da so morali več skladb ponoviti, eno (Savinovo) celo dvakrat. Tudi kratke solistične epizode so lepo uspele. V Pirniku smo spoznali tudi subtilnega, globoko čutečega skladatelja; njegova Uspavanka je bila zelo primeren zaključek za vso prijetno, intimno, nekako v mistiko zaodeto prireditev. M.

Zanimivosti

Kaj so pokazale izkušnje izkrcavanj v preteklosti

Napoleon je vrgel mogočno ladjevje čet v Anglijo in Egipt — Izkrcavanja v Grčiji, Alžiru, na Krimu, v Tripolisu, na Galipoliju, v Helsinkih, Murmansku, na Majorci in v Albaniji

Dalekosežni podvigi nemške vojne mornarice, ko je v nekaj dneh vrgla močne oddelke svojih čet na več krajih Norveške, od Osla do visokega Narvika na severu na kopno, izživajo poglede na podobne primere v zgodovini. Vsi poizkusi so doslej zgovorno dokazali, da je treba pri izkrcavanju ekspedicijske

ANGLEŠKI ADMIRAL NELSON
zmagovalec pri Abukirju in Trafalgaru

skih vojsk na tuje obale vedno računati z nepredvidenimi težavami.

100.000 Francozov nad Anglijo

Med revolucijo je Francija dvakrat poizkušala napasti Anglijo z irske strani. Prvič se je nameravalo ob irski atlantski zahodni obali izkrcati 100.000 Francozov. Iz Bresta se je prvič odtrgalo 26 prevoznih ladij z 22.000 možmi. Prevoz je spremljalo 17 bojnih ladij, 12 fregat in 6 korvetnih ladij. Zaradi slabega vremena je pa samo 6000 mož doseglo irsko obalo pri zalivu Bantryju in se izkrcalo, ostali so se vrnili v Brest.

Napoleonov neuspeh v Egiptu

Leta 1798 se je izkrcal Napoleon v Egiptu. V teku treh tednov se je zbral v Egiptu 33.000 Francozov. Ladje so odplule iz Toulona, Genove, Bastije in Civita Vecchie. Prevoz 400 transportnih brodov je spremljalo 13 bojnih ladij, 6 fregat in 18 edinic mornarice. Prevoz je trajal od 19. maja do 30. junija. Med potjo je Napoleon zavzel Malto, po izkrcanju v Abukirju pa Aleksandrijo.

Izkrcavanja v Grčiji in Alžiru

Toda, Nelsonova zmaga pri Abukirju je odrezala Napoleonove čete od domovine. Za ta poraz se je hotel Bonaparte maščevati 1805, ko je zbral v Kanalskem prelivu 177 raznih ladij, ki naj bi prepele veliko vojsko 150.000 mož z artilerijo in strelivom na Angleško. Toda, spet je Nelsonova zmaga pri Trafalgaru preprečila načrt, ker so bile vse angleške ladje proste in so se lahko vrnile v domovino.

Angleži in Francozi na Krimu, Italijani v Tripolisu

Pod restavracijo so se Francozom posrečila izkrcanja čet 1828 v grški Moreji, 1830

pa v Alžiru. V slednjem primeru so vrgli Francozi v severno Afriko 37.000 mož z vsem potrebnim materialom. Konvoj je tedaj štel 374 ladij, posebne manjše ladje so posredovale prevoz čet z visokega morja k plitvejši obali.

Zavezniška angleško-francoska vojska se je 1859 izkrcala pri Sebastopolju na Krimu. Po krajšem odmoru v Varni je vojska 60.000 mož krenila na 356 ladjah z vsem potrebnim na Krim. Med ladjami je bilo 89 bojnih edinic, ki so skrbele za varnost pred ruskimi bojnimi ladjami, ki jih je pa križarilo le 16 v Črnem morju. Izkrcanje je sledilo med 14. in 17. septembrom na obali v dolžini 47 km, od koder je vojska podvzela marš v notranjost.

Neposredno pred svetovno vojno je sledilo večje izkrcavanje italijanske ekspedicijske vojske v Tripolisu in Cirenajki. Tedaj so vrgli Italijani v Afriko 54.000 mož in 134 topov. Sodelovalo je blizu 60 trgovinskih parnikov. Tedaj pač še ni bilo letal, ki bi ovirala pristaneke.

Brezuspešno obleganje Dardanel

Med svetovno vojno je bila izvedena velika ekspedicijska odprava k Dardanelam. Prvotni

poizkus, prebiti ožino z ladjami, ni uspel. Ekspedicijski korpus se je koncentriral v Aleksandriji, potem pa na grškem otoku Limnosu in Tenedosu, tik pred ustjem preliva. Vojska je štela 63.000 Angležev in 17.000 Francozov. Imeli so 108 ladij, od katerih jih je 6 stalno dovažalo hrano, 4 so pa bile za bolnišnice. Za izkrcavanje na Galipoliju je bilo treba na plitvinah mnogo manjših ladij. Na oklopnice so vkrkali po 1500, na torpedovke po 2500 ljudi. Angleška in francoska sredozemna mornarica je ščitila izkrcanje, ki je bilo izvedeno med 25. in 27. avgustom 1915. Stališče izkrcanih čet je bilo zaradi neprestanega bombardiranja Galipolija zelo težavno, prav tako otežkočen dovoz zaradi navzočnosti nemških podmornic. Ostanke galipolskih čet so kasneje s srbsko vojsko stvorili solunsko fronto.

Izkrcavanje Nemcev v Helsinkih, zaveznikov na severu — V Španiji in Albaniji Nauki in izkušnje iz preteklosti

V Baltiku so Nemci dne 12. avgusta 1917 izkrcali po 250 km plovbi iz Libave brez reakcije Rusije na estonskem otoku Öselu eno di-

200 mrtvecev za orjaški vodovod

Ko je bilo v Los Angelesu in okolici še 180.000 ljudi, je pred 50 leti jelo primanjkovati pitne vode. Medtem je prebivalstvo naraslo na pet milijonov duš in žejni ljudje so bili zmerom bolj prikrajšani na sveži studenčnici. Voda je usihala, oblastva so se zato odločila za orjaški vodovod iz Skalnega gorovja, ki dovaja zvod na 250 milj daleč svezjo snež-

nico.

Vodovod je stal 300 milijard dolarjev in je veliko delo moderne tehnike. Po svoji izpeljavi in daljavi je terjal razmeroma malo žrtev, 200 ljudi je izgubilo življenje. Še ti so se ponesrečili po večini pri dovažanju materiala, ko so tovrstni avtomobili zdrknili ob tesnih zavojih planinskih cest v globine.

Daroval je svojo težo v zlatu templju

Indijske padoge so slikovito dopolnilo prelestne pokrajine, ki se koplje v južnem soncu. Najlepša, najdragocenejša med njimi je pa Švedagon v Rangoonu, dragoceni budistični tempelj, ki ima obliko zvonca z osnovnico v obsegu 400 metrov ter višino 123 metrov. Več del strehe se vsako leto na novo pozlati z darovi romarjev.

Pravljica pripoveduje, da je nekoč daroval za to svetišče neki knez toliko zlata, kolikor tehtal njegovo telo. Mož se je skopal, nato pa vsedel na eni strani tehtnice v skledo, na drugo so pa nalagali

zlato toliko časa, da je bila uravnotežena. Z darom so pozlatili vso streho do vrha. Na drugi konici stolpa je zastava, v katero je uvezenih 4600 pravih diamantov, rubinov in smaragdov. Pod zastavo je tako zvani Hati, poslačen obesek, na katerem visi 100 zvoncev iz pravega zlata, 1400 iz srebra... Kadar zaveje veter, se oglasi melodično zvončkanje čez pokrajino.

Orjaška stavba je postavljena samo zato, da hrani in krije v sebi v dragoceno skrinjico zaklenjene tri lase Buddhe...

Kako gluhonemi opazijo znak za alarm

V Angliji so napravili že več poizkusov, kako bi tudi gluhonemim pomagali, da v primeru zračnega napada pohite v zaklone. Predvsem je seveda dolžnost zdravilih, da vzamejo tudi gluhoneme s seboj. Dalje so poizkusili z različnimi svetlobnimi znaki in napravami. Tako so li-

šni zvonec zvezali s svetlobno napravo v sobi gluhonemega, ki je na dani svetlobni znak pohitel z doma v bližnje zaklonišče.

Zanimiv je bil naslednji poizkus. Zvezali so odejo in rjuho gluhonemega z močno tanko žico in jo speljali iz spal-

vizijo posadke, aprila 1918 pa v Helsinkih 10.000 mož pod poveljstvom von der Goltza. Zavezniški nasprotno so v teku 1918 izkrcali svoje čete v Murmansku in Arhangelsku.

Španski republikanci so s pomočjo letalstva poizkušali izkrcati v zadnji državljanski vojni svoje čete iz Barcelone na Majorci, pa zaradi nacionalističnega zračnega protinapada niso uspeli. Italijansko ekspedicijsko v Albanijo aprila 1939 je spremljalo pravo razkošje: 100 vojnih ladij, 100.000 mož in 400 letal je prišlo iz bližnjih luk južne Italije ter se izkrcalo v Tirani.

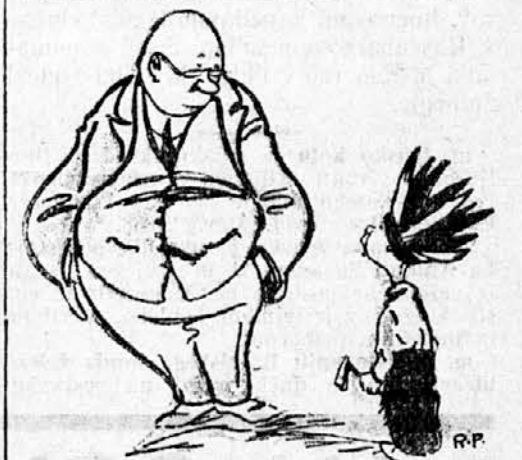
Vsak transport v tujo zemljo mora biti izredno dobro in premišljeno pripravljen. Ne samo glede opreme vojske, tudi glede prehrane in dovoza nadaljnjega materiala je treba oskrbeti vse tako, kakor da bi bila ekspedicijska vojska prepuščena sama sebi. Upoštevajoč izkušnje preteklosti, se mora spuščati v ekspedicijsko vojno izven domovine na morju in v zraku le res močna sila. Za prevoz ogromne množine materiala za pehoto, artilerijo in letala je treba imeti na razpolago močno trgovinsko ladjevje, pa vojne ladje, ki spremljajo konvoje.

Čim se čete izkrcajo, morajo takoj zavzeti svoje položaje za obrambo. Kajti, ljudi se lahko hitro spravi na kopno, teže je z materialom. Ladje in letala morajo oskrbeti nemoteno zvezo z domovino, kar je najbistvenejšega pomena za nadaljnje uspehe. Če te zveze ni, je ves načrt že v začetku zapisan prepadu. Kvaliteta sovražnih sil je važen činitelj, s katerim morajo vodje ekspedicijskih načrtov računati.

nice do hišnih vrat. Ko je nastal ponoči alarm, je stražnik potegnil za vrstico in seveda zbudil gluhonemega. Ta je na vrat na nos pobegnil z doma. Toda, kaj pa, če bi gluhonemi sedel n. pr. podnevi kjer drugje in zamaknjen čital kak napet roman?

Zanimivo glasovanje v Angliji. Na vprašanje, kdo naj sestavi novo vojno vlado v Angliji, je v anketi »News Chronicle« dobil Churchill 67% glasov, Eden 63, Hore Belisha 47, lord Halifax 44 in Lloyd George 29% glasov.

Nova meja med Litvo in sovjetsko Rusijo je vzpostavljena. Določa jo 609 točk in 1200 obmejnih karav.

Cenček k stricu: — Včeraj sem ubil dve špli na oknu.

Stric: — Ali je zaropotalo?

Cenček: — Ne prej, dokler nisem prišel domov...

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

50

Eliza... prosta... bogata. In sedaj bo živela tako blizu Kilima Nungu... plesala bo na tem plesišču v Filipovem objemu... prišla bo obiskat Briana. Da, Eliza, krasna, zapeljiva, koketna žena; karkoli si zaželi, vse ji prinesejo k nogam zaljubljeni moški...

»Bojevat se moram z njo!« Znova je z vso silovitostjo planila v Gleni ta misel, kot takrat pred davnimi meseci, ko je Eliza vdrla na farmo in terjala pravico do Filipa.

Bojevat! Ali je vredno? Glen je ponosno dvignila glavo. Da, bojevala se bo, z nohti in zobmi, če bo treba!

Anita in njen kavalir sta se vrnila k mizi, čim je godba zaključila valček. Filip in Eliza sta se vrnila šele čez dobrih pet minut. Glen ju je spremljala z očmi, ko sta roko v roki stopala čez plesišče proti mizi. Eliza je bila nasmejana, dočim je bil Filip precej resnega obraza.

Večer je mineval v neprestanem trušču in pripovedovanju ter napivanju. Plesali so vsi. Glen si je pridobila nekoliko plesalcev. Toda najrajši bi utekla pred temi ljudmi, ki so bili tako prostodušno veseli, dočim je njej umiralo srce v grenki bolečini.

»Pojdiva vendar domov!« je tiho dejala Filipu, ko sta slednjič tudi ona dva

plesala.

»Zakaj neki?« se je Filip začudil. »Tako lep večer je vendar! Izrabiti ga morava. Če si utrujena, lahko jutraj nekoliko počeš.«

Kako vesel je bil Filip! Kajpada, njemu je bil ves ta trušč, glasno pripovedovanje, šale in razigranost silno všeč. In neprestano je plesal. Glenison pa je imela noge kot iz svinca, in kot da ji še v srcu leži svinec. Odvratni ji je znenada postal tale »Hotel Jane Wellamove«, zoprne vse te žene okoli nje, ki so se smejale in govorile s prisiljeno visokim glasom. In močje, da, ti so pili kot brez dna. Potem pa ta piskajoča godba in poteča se ter zvijajoča telesa plesalcev in plesalk. Silno je zahrepenela po tišini in miru na Kilima Kungu, daleč proč od tega razigranega in vrtečega se ljudskega kaosa. Hotela je kar zbežati pred njimi in se zakopati v svoje mirno domovanje, kjer bi mogla sama zase premisliti, kar se je bilo zgodilo.

Naposled je prišel zadnji ples. Potem so farmarji brenčeče pogнали motorje avtomobilov. Pozdravljanju ni bilo ne konca ne kraja.

Anita ji je prožila roko v pozdrav. »Laho noč, gospa Castlejeva! Kdaj lahko pridemo pogledat malega Briana in vse

reforme, ki jih je baje Filip izvršil na farmi? Koliko so nam o vsem tem pripovedovali!«

Eliza je stala poleg Anite. Z zanimanjem je poslušala njun razgovor. Rekla pa ni besede.

Glenison je oklevala in ugibala. Elize ne mara na Kilima Nungu. Ne smejo priti tja! Ah, toda nekaj jim mora vendar reči...

Pa je takoj posegel vmes Filip in govoril namesto Glene. »Le pridite, čim prej utegnate! Jutri? Ne? Ali res ne morete? Torej pojutrišnjem, izborni, toda zanesljivo! Toda kmalu morate priti, da boste videli Briana, ki gre sicer precej zgodaj spat. Glen ga spravlja že ob šestih v posteljo. Ob treh vas bomo pričakovali. Pri nas ostanete na večerji. Lep večer bo; imamo popolnoma nov gramofon, pa bomo lahko ponovili vse nove plesne figure. Zanesljivo pa pripeljite s seboj tudi Jacka! Pojutrišnjem torej, v soboto! Pričakovali vas bomo vse, kar vas je!«

Z vseh strani so mu klicali, ga pozdravljali in se z njim rokovali. Potlej sta sedla z Gleno v avto in se odpeljala skozi tiho mesečno noč proti Kilima Nungu.

Filip je zehal za valonom. »Pa sem precej zmučen. Toda lep večer je bil, kaj Glen? Odslej ne bova več živela tako samotno! Med ljudi morava spet, razvedriti se morava. Zdi se mi, da sem danes za deset let mlajši!«

Glenison mu je odgovarjala zelo odreza-

no. Z glavo se je naslanjala na rob avtomobila ter imela zaprte oči.

»Ali si utrujena?« jo je vprašal. »Nikar! Odpočila si boš in jutri boš spet sveža in čila! Všeč si jim bila. Anita mi je rekla, da še slutila ni, da si tako prikupna.«

Potem je ni več ogovarjal, misleč, da je zaspala. Sicer pa mu sploh ni bilo mnogo do govorjenja. Po glavi so mu rojile povsem drugačne misli. Kako neizmerno je lepa Eliza! In kako nežna in vpljudna je bila do njega! Niti z besedico se ni dotaknila preteklosti, niti najmanjšega očitka, ker jo je tako naglo pozabil ter si izbral drugo za ženo. Ravnila je z njim kot z dobrim starim prijateljem. No, in zakaj bi ji tak tudi ne bil? Mož vendar ne bo bežal pred ženo zategadelj, ker je bilo nekoč, ko še ni bil oženjen, med njima ljubavno razmerje. Sploh pa so danes ljudje precej pametnejši. Takim stvarjem ne prisojajo več posebnega pomena. Preteklost je bila med njima mrtva. In Eliza je vendar sama priznala, da se bo nekoč sročala z njim, stalno se mu ne more izogibati. Kako naj bi se sicer obnašala? Njeno vedenje je bilo vendar v ostalem popolnoma prirodno, pa se tudi v bodoče obenj ne bo obregnil. Sicer — kdo pa je sploh vedel — kaj je sploh bilo med njima? Saj celo Glenison ne, da je vprav Eliza tisti »nekoč«, ki ga toliko časa ni mogel pozabiti, takrat, ko je ona prišla za njim v Afriko.

(Dalje.)

Sport

ISSK Maribor in SK Rapid za vstop v ligo

Nogometno prvenstvo Mariborske nogometne podzveze je prišlo že skoro do zadnjega termina. Letos je kakor nalašč ostala kot posebna pikanost za prijatelje nogometa prvenstvena borba med Mariborom in Rapidom za konec. Že ob običajnih pogojih velja za to srečanje največje zanimanje, ki se bo še stopnjevalo spriču dejstva, da bo ta tekma skoro gotovo odločala o sodelovanju enega izmed obeh partnerjev v slovenski ligi. Res je, da se kot tretji pretendent po tablici pojavlja SK Mura, ki je odigral šele 6 tekem, vendar je malo verjetno, da bo uspel tako črleč, da bi prišel v poštev za 3. mesto, za kar bi pri neugodnem količniku, ki ga ima, moral osvojiti vsaj 6 do 7 točk, ako ne celo 8.

Težišče situacije je torej prej kot slej med Mariborom in Rapidom. Trenutno vodi na tablici z malo prednostjo v količniku Rapid. Zanimivo je, da imata po-

leg medsebojne tekme oba se srečanje z Muro. Ako predpostavljamo, da bosta oba odpravila Muro, preostane kot odločilna borba nedeljska prvenstvena tekma Maribor—Rapid, medtem ko pride rezultat tekem z Muro resno v poštev le v slučaju remija, odnosno v malo verjetni kombinaciji, da bi eden izmed obeh nasprotnikov v „derbyju“ zmagal, nato pa proti Muri izgubil. Vse te predpostavke pa veljajo, kakor smo že omenili, v slučaju, da vsem ne pripravi presenečenja SK Mura, ki ima po stanju tablice za to vse pogoje, čeprav ima doslej le 3 točke. Vsi ti računi so razvidni podrobneje iz tablice:

	ČSK	Železničar	Rapid	Maribor	Gradjanski	Mura
	9	8	0	1	31:13	16
	8	5	2	1	14:8	11
	8	4	0	4	14:16	6
	8	3	0	5	13:16	6
	9	2	2	5	12:24	6
	6	1	1	4	7:14	3

s Kombinirano moštvo SK Železničarja iz Maribora bo v nedeljo gostovalo proti SK Slovenjgradec, ki se pripravlja na začetek prvenstva.

s Otvorilna kolesarska dirka z medklubske udeležbo na področju Koroške kolesarske podzveze bo po sklopu uprave podzveze 5. maja ob 14. Prijave sprejema podzveze do 4. maja. Proga Slovenjgradec—Mislinja in nazaj meri 30 km.

s Trgovski in brivski pomočniki v Slovenjem Gradcu se bodo pomerili na zelenem polju z žogo. V obeh taborih se za tekmo mrzlično pripravljajo. Piščalko bodo zaupali domačemu dimnikarskemu pomočniku, čisti dobiček pa je namenjen PTL. Težko pričakovana tekma bo 28. aprila.

s ČSK in Gradjanski iz Čakovca, ki bosta po odigranem prvenstvu prestopila v HNZ, sta zaprosila upravni odbor HNZ

za čim praktičnejšo razdelitev sodelujočih klubov po skupinah, da bi prvenstvo ne bilo zvezano s prevelikimi materialnimi žrtvami. Kakor znano, so bili težki materialni pogoji tekmovalca eden izmed glavnih razlogov za svoječasen vstop v LNP.

s Upravni odbor HNZ je sklenil, razveljaviti prvotni sklep, da se ligaška tekma Split—Slavija (V) verificira v prid Varždinca radi suspenza Splita. Poslovni odbor bo določil za to tekmo novi termin.

s Mednarodno tekmo Svica—Hrvatska v Bernu bo sodel Italijan Scorzoni.

s Atleti troboj Grška—Italija—Jugoslavija bo po poročilih grškega tiska tekmo junija v Atenah.

s Revanžna nogometna tekma Svica—Italija bo v nedeljo v Bernu.

s C. Wamerdan je v San Francisco postavil novi svetovni rekord v skoku ob palici s 4.57 m.

podpredsednik inž. Gorše iz Ljubljane, Govornik je poudarjal, da se morajo pri tožbe iznesti na pravem mestu, ker jih bo le tedaj uprava upoštevala.

m Sol se ne bo podražila. Z ozirom na vesti, da se bo podražila tudi sol, sporoča uprava državnih monopolov, da spravljajo te vesti na dan spekulante in da te podražitve ne bo.

m Potrjena je poravnava trgovca Mirka Feldina v Mariboru za 40 odst. v 10 enaki mesečnih obrokih.

m Bombažno predlivo, kolikor ga je še, bo dokončno razdelil odbor za tekstilno industrijo pri ministrstvu trgovine in industrije, ki se bo te dni sesal.

m Razpored specialnega prispevka za fond narodne obrambe za leto 1940 je razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezanecem pri tiskarstveni upravi (soba št. 9) v času od 16. do 23. t. m. O ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem fondu za narodno obrambo bodo davčni zavezaneci posebej obveščeni z davčnimi poiznicami za II. četrtletje 1940.

POSKUSITE TUDI VI
sladki kmetijski kruh. V okusu, vitaminih in trajnosti nedosegljiv. Pekarna Rakuša, Koroška cesta 24. 2150-1

Posesi

ZAGREBSKO GOSTILNO
S TRAFIKO
garantirano dobroduha, z velikim prometom s piščanci in in jestvinami, trisobnim lokalom, kuhinjo, pivnico in polnim vrtom, ležečo med prometnimi tramvajskimi postajami, prodajamo s skupno opremo, uporabo koncesije za din 23.000. Mesečna najemnina din 900. Poslovalnica Pavlekovič, Ilica 144. 2428-2

PREKRAŠEN ZAGREBSKI
BIFE
izvrstno idoč, najpomembnejša pozicija v Ilici, se prodaja z močno opremo v polnem obratu, z odličnim vinskim, pivskim in jestvinskim prometom, s polnim vrtom za din 28.000. Mesečna najemnina samo din 1200. Poslovalnica Pavlekovič, Ilica 144. 2429-2

Prodajam
HIŠO
s 5 stanovanji in vrtom za cca 100.000 din, na meji Studencev ob glavni cesti št. 174 Mahorič, 2410-2

Kupim

Kupim
RABLJENI AVTO DKW
(Meisterklasse), limuzina. Pisneme ponudbe na Medik, Zupančičeva 7, Pobrežje, p. Maribor. 2401-3

Dobro ohranjeno
MOŠKO KOLO
kupim. Ponudbe na: Meše A., Stritarjeva 29, dvorišče. 2416-3

Prodajam

PEPEL ZA STAVBENE
SVRHE
odda brezplačno v večjih količinah. Tekstilna družba Kosački, 2398-4

Več rabljenih
OTROŠKIH VOZIČKOV
naprodati. Židovska 9. 2413-4

TEŽKA KOBILA
4½ leta stara, se prodaja. Vprašati pri Penič, Maribor, Vetrinjska 9. 2414-4

Otroški
SPORTNI VOZIČEK
stelaža, španska stena se prodaja. Celcer, Gregorčičeva 26. 2424-4

PERZIJSKO PREPROGO
slike, vel. ogledalo in razno staro pohištvo prodaja skladiščnik Meljska 29. 2306-4

Stanovanje

GOSPA
ki je vzela stanovanje na Masarykovi 22, naj se tekotom treh dni zglozi pri hišnem gospodarju istotam. 2433-5

ENOSOBNO STANOVANJE
(dvorišče) se odda, Maistrova 16. 2432-5

STANOVANJE
trisočno v centru se odda za 1 maj 1940. Vprašati Zdrženice trgovcev, Vetrinjska 11-1. 2426-5

Stanovanje ište

Zakonca brez otrok iščeta
STANOVANJE
v bližini glavnega kolodvora ali v Studencih. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »Mirna«. 2425-6

Sobo odda

SOBA
se odda. Glavni trg 24-1. 2422-7

Sobo ište

Iščem
OPREMLJENO SOBO
z 2 posteljama s posebnim vvhodom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »14«. 2419-8

Sluzbo dobi

UČENCA — UČENKO
sprejme trgovina Andrej Oset Koroška c. 26. 2407-9
Prvovrstnega
KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za velika dela išče krojaški atelje Mihelič, Glavni trg 24. 2421-9

Dopisi

STARI MOŽ
brez potomca išče za svoje malo posestvo z obrtjo samo stojno gospodinjstvo, ki bi se razumela na gospodarstvo ter naj bi imela okoli 30 tisoč govin ali pokojnino. Polovica posestva se ji pripiše. Pošta Slov. Bistrica, Pod št. 555. 2436-12

ZENITVE IN MOŽITVE
boljših obitelji posredujejo točno, diskretno in uspešno, prvorazredne zveze v uradniških, oficirskih in meščanskih krogih. Velika izbira odličnih partij. Informativne prospekte pošiljamo proti odškodnini din 10,— v znamkah — diskretno. Uredi darantiran. »REZOR«, Zagreb, Pošta 3. 2430-12

MLAD OBRTNIK

želi znanja z gospodično stara 18—25 let. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »Vesela spomladi«. 2418-12

V najem

Velika, prazna
SONČNA SOBA
blizu parka se takoj odda. Povprašati Vrazova ul. 2. pri tličje, desno, od 10. do 12. in od 4. do 6. ure. 2422-15

Kapital

HRANILNE KNJIZICE
vrednostne papirje
kupujemo
stalno in po najvišjih cenah in takojšnjem plačilu
RUDOLF ZORE

Ljubljana. Gledališka ulica 12
HRANILNE KNJIZICE
kmetkega hranilnega in posojilnega doma kupi Bančno kom. zavod, Aleksandrova 40. 2408-16

Kam, kje?

V nedeljo otvoritev
VINOTOČA
Brecelj, Počehova. 2434-17

Mariborske drobne vesti

RUSKEGA EMIGRANTA POGREŠAJO

Že pred nekaj dnevi je neznankam izginil v Stritarjevi ulici 47 stanujoči 32-letni ruski emigrant Aleksander Kosoretov. Imenovani je nedavno izgubil službo v Rosenbergovem mlinu. Svoji stanodajalki je Kosoretov dejal, da si bo končal življenje.

m Žensko kolo je nekdo ukradel učiteljskemu Ivanu Klinarju z Aleksandrove ceste. Ukradeno kolo je znamke »Wanderer Continental« z evid. št. 21888.

m Neznana ženska je ukradla posestniku Antonu Sagadinu iz Prepolj pri Račah iz veže neke gostilne na Aleksandrovi cesti kovčeg z jestvinami, obleko, perilom in toaletnim priborom.

m O delovanju Bolniškega fonda železničarjev je te dni govoril na sestanku

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 5.— Družbe preklicati dopisovanja in štetilovanski oglasni din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.— Debele tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek se enkratno objavo znaša din 3.— Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga se vnositi v oglasni skupaj v naročilu ali pa po poštni ološčnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse oismene odgovore glede malih oglasov se mora orložititi znanke za 8 dni

Razno

NOGAVICE — PLETENINE
(lastni izdelki), perilo, odeje, volna, Andrej Oset, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 2406-1

HRANILNE KNJIZICE

drž. vredn. papirje, valute
prodane najbolje pri Bančno kom. zavodu, Aleksandrova 40. Kupujte pri nas srečke drž. loterije. 1918-1

BRITJE 2 din
STRIZENJE 3 din

najceneje v brivnici »Razid«
(Koštoma), sedaj Meljska 1. 1901-1

Spomnite se CMDI

Lepo blago za ženske obleke
po din 10.—, 12.— se dobi pri

Trpinu

V zapuščinski zadevi
po Lepej Mariji.

Opr. št. V O 189/40
33

Dražbeni oklic

Dne 20. 4. 1940, ob 1/10. uri prodajo se v Mariboru, Cvetlična ulica 19, sledeči predmeti: različno pohištvo, ženska obleka, perilo, kuhinjsko oprava, 1 šivalni stroj itd.

K draženju se bo začelo pozivati takoj ob zgoraj napovedani uri, med tem pa se lahko ti predmeti ogledajo.

OKRAJNO SODIŠČE V MARIBORU,
odd. V, dne 18. 4. 1940.

Včeraj ob 18. nas je za vedno zapustila v 67. letu starosti, previdena s sv. zakramenti naša ljubljena žena, mati, stara mati, gospa

ANA ORNIK

posestnica

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes, 19. aprila, ob četrt na 4 iz hiše žalosti, Pobrežje, Vrtna ulica 4, na mestno pokopališče, kjer bo položena k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, 20. aprila, ob 6. v magdalenski cerkvi.

Pobrežje pri Mariboru, Dravograd, dne 18. aprila 1940.

Zalujoči: Janez Ornik, soproj; Marija, Ludvik, Janko, otroci, in ostalo sorodstvo.